

“Ningú no ens ha pressionat, senzillament ara tocava fer fusions”

Jordi Mestre (Barcelona, 1954) és director general de Caixa Sabadell. Es perfila com l'home fort de la nova entitat integrada per Caixa Sabadell, Caixa Terrassa, Caixa Girona i Caixa Manlleu.

JORDI PLAY

No fa ni un any, a la presentació de resultats de l'exercici 2008 de Caixa Sabadell, asseguràveu que l'entitat no volia fusions. Avui ja hi ha un acord amb tres caixes més. Què ha canviat tant aquests darrers mesos?

—La situació ha canviat d'una forma radical. L'agost del 2007 ja vàiem que els mercats havien canviat i la interpretació del risc de les entitats financeres era molt diferent, i això s'ha anat agreujant pel context econòmic general. Ja no és una crisi financera i immobiliària, sinó una crisi en majúscules, probablement la més forta que s'ha viscut des de la gran depressió del 1929. Quan preveus com pot evolucionar el món els anys vinents, t'adones que res no tornarà a ser com havia estat, i que probablement caldran entitats financeres d'una altra dimensió i una altra forma de fer de les entitats. El negoci que hi hagi en el futur segurament no tindrà res a veure amb el dels darrers quinze anys. Per tant, ens haurem de resituar per atendre el nou negoci. Tot plegat també ens obligarà a tenir oficines més grans i a reestructurar les plantilles per garantir una professionalització més elevada i especialitzada.

—**I tots aquests canvis no els vàieu, a principi del 2009?**

—Jo ja tenia molt clar que calia abordar un projecte de fusió, i de fet, ja se n'havien fet els primers contactes. Però calia mantenir la calma, perquè l'entorn mediàtic hi té un paper determinant, i no es pot esvalotar el galliner fins que el galliner no veu clar cap a on vol anar.

—**150 anys fent la vostra, i ara la crisi obliga a la fusió. És una decisió a contracor?**

—A contracor no, ara toca fer això. Doncs si toca, es fan fusions. De la mateixa manera que els anys 70 hi havia entitats que no sortien del seu territori,

i després es van expandir. Ara toca concentració per a donar més dimensió a l'entitat.

—**Ara toca fusió, d'acord. Però toca perquè el Banc d'Espanya ha pressionat? L'accés als diners del FROB resta condicionada al fet que els receptors siguin entitats fusionades.**

—El Banc d'Espanya ha posat els punts sobre les is a qui no ho tenia clar. En el nostre cas, no va caldre. La notícia de la nostra fusió s'escampava als mitjans el 26 de juny del 2009, just el dia que es feia públic el FROB. No pensàvem dir res fins el 30 de juny, quan anàvem al Banc d'Espanya a presentar el projecte. Per tant, nosaltres ja havíem fet tota la feina ignorant si hi havia ajuts o no. Però tots ja havíem constatat la necessitat d'abordar un projecte de concentració per resituarnos amb garanties al mercat financer. Caixa Girona, Caixa Manlleu, Caixa Terrassa i Caixa Sabadell estem convençuts del nostre futur.

—**És a dir, que el Banc d'Espanya no us ha posat cap pistola al pit?**

—No, en absolut. Ningú no ens ha pressionat. Com he dit, tocava fer fusió i l'hem feta. El Banc d'Espanya ha dit públicament que el mercat està saturat, però la nostra fusió ha estat una iniciativa de les entitats. No sé què pot haver fet el Banc d'Espanya amb les altres caixes, però en el nostre cas no ens ha forçat a res.

—**Tampoc no heu rebut pressions polítiques?**

—La Generalitat va rebre la proposta de fusió amb entusiasme i ens va donar suport en tot moment. La seva actuació ha estat exquisida, mai no ens ha dit ni amb qui ni com ho havíem de fer.

—**Caminem cap a un sistema financer català en què potser quedaran quatre caixes d'estalvis. Serà un sistema necessàriament més fort que el d'ara, o també hi haurà riscos?**

—Entitats més grans tindran més recursos, i això donarà un sistema molt més potent, amb un nivell de recur-

sos molt superior, que ens permetrà d'afrontar qualsevol situació de risc o d'oportunitat amb molta més capacitat.

—**Què aportarà la fusió als clients de les entitats agrupades?**

—El primer canvi que notaran els clients és que de forma immediata disposaran d'una xarxa molt més gran on seran atesos sense cap comissió, mantenint el tracte proper que tenia a la seva oficina de sempre, però gaudint de l'avantatge de pertànyer a una caixa més gran.

—**La concentració pot posar en perill l'arrelament històric d'una entitat.**

—El nostre model de fusió previst als estatuts inclou l'arrelament i el fet de donar poder de decisió a l'àmbit territorial amb comissions delegades que distribuiran l'obra social al territori. Per tant, aquest sentiment de pertinença no es perd.

—**Els treballadors de les quatre entitats fusionades han beneït l'operació, a diferència de l'altra fusió en curs. La clau és disposar de prou diners per a satisfer els interessos de tothom?**

—Hem fet entendre a les plantilles de les organitzacions per què havíem d'acomplir el projecte, que garanteix la continuïtat de la nova entitat, i per tant, de molts llocs de feina. Lògicament, hi ha d'haver una reestructuració, però no ha de ser traumàtica, sinó acordada: que qui se'n vagi, ho faci satisfet i en condicions adequades. La funció dels sindicats ha estat molt

“Hi ha hagut una veritable intervenció de la societat civil que ha donat solidesa als projectes de les caixes catalanes”

positiva i a l'altura de les circumstàncies. És una qüestió de diners? Sí i no. És que la gent se senti orgullosa de treballar a l'entitat i que la gent que se'n desvinculi perquè es jubila, que ho faci satisfeta i sense ressentiments.

—**Hi ha qui adverteix del perill de bancarització de les caixes, adduint que el FROB és un regal enverinat: ara dona molts diners perquè les fusiones es puguin acomplir amb prou pau laboral.**

—El FROB és interessant transitòriament. És clar que és una ajuda per a tenir recursos propis folgats durant un temps que ens ajuden en aquest procés de fusió, però la idea és tornar aquests recursos tan aviat com es pugui. Si en tres anys es poden tornar, no els tornarem en cinc, i si no ens en calen tants perquè la situació millora, tornarem el FROB immediatament.

“El FROB és interessant transitòriament. Però si podem tornar els diners en tres anys, no els tornarem en cinc”

—**I si les caixes no tornen els diners, el Banc d'Espanya posarà a la venda els actius de la caixa. Per a alguns, el FROB és la porta d'entrada a la bancarització de les entitats. L'hi veieu, aquest risc?**

—En absolut. D'una banda perquè la quantitat que demanem al FROB és molt modesta i, d'altra, perquè tenim capacitat per a emetre participacions preferents de la caixa que en sortirà, al marge del FROB. Per tant, si arribés el cas, podríem emetre participacions preferents pròpies de la caixa que s'emetrien a mercats majoristes o clients, i cancel·lar les del FROB. Per tant, no veig de cap manera que arribem al punt en què el Banc d'Espanya convertís les participacions preferents en drets polítics per posar-les a la venda.

—**El governador del Banc d'Espanya va animar els bancs a estar l'aguait dels processos de fusió de les caixes. A què convida, exactament, el Banc d'Espanya?**

—És que es parla amb els ulls posats uns quants anys enllà, i jo no tinc la bola de vidre. No sé què deu voler dir el governador, però sí que puc dir que el nostre procés no preveu de cap manera dificultats per a tornar el FROB. Els nostres comptes els hem *estressat* de tal manera que fins i tot en el pitjor escenari tornarem els diners sense cap dificultat els cinc anys vinents. I si passés alguna cosa, tenim el recurs d'emetre preferents al mercat. Ara bé, si alguna caixa tingués dificultats reals, aleshores sí que s'activaria el mecanisme previst pel Banc d'Espanya per intervenir-la i posar-ne a la venda els actius. I això ja s'escaparia del control d'aquesta caixa.

—**Fins ara les relacions entre bancs i caixes han estat oficialment correctes i oficiosament molt tenses. El nou mapa financer, amb caixes més fortes, modificarà aquesta relació?**

—La relació entre bancs i caixes ha estat sempre de competència, i any

rere any des dels anys 70 les caixes han anat agafant quota de mercat, fins al punt que les caixes han estat més del 50% del mercat espanyol. Això a la banca no li ha fet mai cap gràcia, però som competidors. I la banca no ho acaba d'entendre.

—**La banca acusa les caixes d'estar polititzades i al servei d'interessos no netament econòmics.**

—S'ha tirat llenya al foc perquè és veritat que a molts llocs de l'estat la política ha entrat molt dins les caixes. El cas de Caja Madrid em fa vergonya, i em consta que als directius de Caja Madrid els passa com a mi. La gent pot arribar a pensar que els polítics volen entrar a les caixes per obtenir-ne beneficis. Ja ha passat a més comunitats autònomes, però per sort Catalunya és un oasi en aquest sentit, perquè la llei catalana és de les poques que preveu que la comunitat autònoma no hi tingui representació, sinó que n'hi tenen les corporacions locals, disperses o de diversos colors polítics, amb un pes del 20%. A Catalunya hi ha hagut una veritable intervenció de la societat civil, econòmica i acadèmica que ha donat solidesa als projectes de les caixes d'estalvis catalanes.

—**Casos com el de Caja Madrid o Caja Castilla la Mancha us han fet mal?**

—Ens ha perjudicat molt, perquè s'ha ficat tothom al mateix sac sense diferenciar. No totes les caixes van en la mateixa direcció. Catalunya i Galícia són un exemple clar que el sistema pot funcionar amb total independència. En alguns territoris l'intervencionisme és descarat i ja n'hem vist els efectes, mentre que en uns altres comença a notar-se la voluntat d'intervenir-hi menys. Aturar aquest intervencionisme és una de les coses que s'hauria d'haver previst i desmantellat. Els governs de Madrid han tingut moltes oportunitats de fer-ho, però no ho han fet.

Gemma Aguilera